

JAUNIMO REIKALŲ TARYBA

ATVIRAS DARBAS SU JAUNIMU IŠVAŽIUOJAMOJO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2012 m. vasario 2 d., Nr. 5 (6V-2-(1.2))

Kaunas

Posėdis įvyko: 2012-02-02 d. 10.00 val. Atvirame jaunimo centre „Vartai“, esančiame A. C. Patrios kiemelyje (kampinis pastatas Rotušės a. 23 / A. Jakšto g. 2, Kaunas);

11.00 val. Lietuvos kariuomenės Kauno įgulos karininkų ramovėje, esančioje A. Mickevičiaus g. 19, Kaunas.

Posėdžio pirmininkė Aistė Gaučytė.

Posėdžio sekretorė Evelina Mockutė.

Dalyvių sąrašo kopija pridedama.

PROGRAMA:

1. Atviro jaunimo centro „Vartai“ lankymas;
2. Posėdžio dalyvių registracija;
3. Sveikinimo ir įžanginis žodis;
4. Pranešimai tema „Darbas su jaunimu“, komentarai bei diskusija;
5. Pranešimai tema „Atviri jaunimo centrai ir erdvės“, komentarai bei diskusija;
6. Pranešimai temomis „Dirbantys su jaunimu?“ ir „Tarptautinės patirties pavyzdžiai“, komentarai bei diskusija;
7. Posėdžio apibendrinimas.

1. Jaunimo reikalų tarybos (toliau – JRT) nariai, Socialinės apsaugos ir darbo ministras, Savivaldybių merai ir administracijų direktoriai aplankė atvirą jaunimo centrą „Vartai“. VŠĮ „Actio Catholica Patria“ vadovė Rita Škriadaitės pristatė šį jaunimo centrą, jo veiklą, pasiektus rezultatus, ateities planus ir tikslus, atsakė į dalyvių pateiktus klausimus.

2. Posėdžio dalyviai suregistruoti.

3. JRT pirmininkė Aistė Gaučytė pasveikino atvykusius į pirmąjį išvažiuojamąjį JRT posėdį, trumpai pristatė, kodėl šiam posėdžiui pasirinkta tema „Atviras darbas su jaunimu“, posėdžio tikslą bei programą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas taip pat pasveikino visus atvykusius, tarė išanginį žodį, atkreipė dėmesį į atviro darbo su jaunimu ir jaunimo centrų bei erdvių svarbą, džiaugėsi, kad į šį išvažiuojamąjį posėdį susirinko savivaldybių atstovai (merai, merų pavaduotojai, administracijų direktoriai ir kt.), kurie gali priimti svarbiausius sprendimus, padidinti atvirų jaunimo centrų ir erdvių skaičių savivaldybėse.

4. Pranešimai tema „Darbas su jaunimu“. Rita Škriadaitė, VšĮ „Actio Catholica Patria“ vadovė, pristatė pranešimą tema „Jauno žmogaus paveikslas“. Pranešėja teigė, kad kiekvienas jaunas žmogus turi tam tikras užduotis, kurias atlieka paauglystėje, taip pat egzistuoja sritys, galinčios padėti įveikti šias užduotis. Rita Škriadaitė atkreipė dėmesį ir į tai, kad jaunuoliai, priskiriami rizikos grupei, turi mažiau „resursų“ šioms užduotims atlikti. Paaugliams apskritai yra būdingi konfliktai, jiems reikalinga pagalba išmokti spręsti problemas, mokytis abstrakčiai mąstyti, kurti santykius, bendrauti su priešinga lytimi, pažinti save, ruoštis įgyti profesiją ir t.t. Pranešėjos nuomone, atviras darbas su jaunimu padeda paaugliams atlikti tam tikras užduotis, t.y. skatinti mokytis savarankiškam gyvenimui, ruoštis įgyti profesiją, sužinoti, kur galima gauti pagalbą, pažinti galimybes, kad galėtų rinktis.

Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – JRD) direktoriaus pavaduotojas Juozas Meldžiukas (vietoj pranešėjos Kristinos Dambrauskaitės) pristatė darbo su jaunimu sistemą. Pranešėjas supažindino su jaunimo politika ir jos valdymo modeliu, apžvelgė pagrindines sąvokas, atviro darbo su jaunimu veiklos metodus, pateikė darbo su jaunimu sistemos Lietuvoje diegimo gaires. Juozo Meldžiuko pranešime buvo akcentuota, kad atviri jaunimo centrai ir erdvės yra finansuojamos konkurso būdu, jų darbuotojai yra mokomi ir konsultuojami, diegiama jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistema, bet pasigendama savivaldybių motyvacijos keisti jaunimo situaciją, nėra patalpų ir etatų naujiems jaunimo centrams įsteigti. Ateityje tikimasi, kad savivaldybės bendradarbiaus su JRD bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir sudarys sąlygas darbuotojams mokytis ir įgyti daugiau kompetencijų šioje srityje.

Lietuvos neformaliojo ugdymo asociacijos atstovas Nerijus Kriaučiūnas pristatė pranešimą „Jaunimo darbuotojas“, kuriame nurodė pagrindinius darbo su jaunimu bruožus ir pasiekimus. Buvo atkreiptas dėmesys, kad darbui su jaunais žmonėmis padėtų specialistų, dirbančių su jaunimu mokymas, palankios jų apmokėjimo tvarkos sukūrimas, funkcijų peržiūrėjimas, jaunimo darbuotojai turėtų vienyti, tinkamai atstovauti savo interesams, sekti Europos šalių patirtimi, atnaujinti teisės aktus, reglamentuojančius jaunimo politiką.

Po pranešimų buvo išsakyti Kauno miesto, Kauno rajono ir Šakių rajono savivaldybių atstovų komentarai:

Kauno miesto savivaldybės meras Andrius Kupčinskas džiaugėsi, kad JRT išvažiuojamasis posėdis vyksta Kaune. Nors savivaldybėje ir mažėja jaunų žmonių skaičius, tačiau norėtuši kuo daugiau jaunimo centrų ir erdvių. 2014-2020 m. Kauno miesto savivaldybė žada daugiau dėmesio kreipti į švietėjiškus projektus. Planuojama jungti mokyklas, todėl turėtų atsirasti daugiau laisvų patalpų, kurias bus galima panaudoti naujų jaunimo centrų įsteigimui. Meras pažadėjo, kad Kauno miesto indėlis jaunimo politikoje didės, jeigu dirbsime kartu. Tikimasi JRD pagalbos ir kartu ieškoti sprendimo būdų, kaip gerinti atvirą darbą su jaunimu ir padidinti jaunimo centrų skaičių. Akcentuota, kad jaunimas – mūsų dabartis.

Kauno rajono savivaldybės merui Valerijui Makūnui patiko atviro jaunimo centro „Vartai“ aplankymas, nustebino jaunimo aktyvumas ir noras tobulėti. Mero savivaldybė yra didelė, buvo išvardintos savivaldybėje veikiančios mokyklos, bibliotekos, kultūros centrai ir kt., atidaromi nauji sporto centrai, tačiau atkreiptas dėmesys, kad jaunimo sveikata blogėja ir kad būtina stabdyti nusikalstamumą.

Šakių rajono savivaldybės mero pavaduotoja Rima Rauklienė teigė, kad savivaldybėje yra tokios pačios problemos kaip ir visur - daugiausia dirbama tik su organizuotu jaunimu. Tačiau buvo akcentuota, kad nemažas dėmesys skiriamas vaikų dienos centrams. Pritarta, kad reikia kuo daugiau jaunimo centrų ir erdvių, svarbiausia, kad būtų noras ir ateityje viskas bus pasiekta.

Po komentarų JRT narė Danguolė Bičkauskienė išreiškė tikėjimą ir viltį, kad nors šiuo metu ir atviri jaunimo centrai kuriasi sunkiai, tačiau laikui bėgant jų bus tikrai įkurta daugiau Lietuvoje, kadangi vaikai lankantys vaikų dienos centrus užauga ir jiems reikia kitokios aplinkos ir veiklos. Vaikų dienos centrai akivaizdžiai įrodo, kad yra aiškus atvirų jaunimo centrų poreikis.

5. Pranešimai tema „Atviri jaunimo centrai ir erdvės“. Telšių rajono savivaldybės Jaunimo reikalų koordinatorė Zenaida Pikiotienė skaitė pranešimą „Atviras jaunimo centras“. Pranešėja pristatė, kodėl Telšiams reikėjo atviro jaunimo centro, ko jaunimas renkasi į jį ir kokią naudą jis jiems teikia. Akcentuota su kokiais iššūkiais susiduria jaunimo centras (reikalavimai darbuotojų kvalifikacijai ir darbo kokybei, integraciniai uždaviniai, darbas ne tik su jaunimu, bet ir su tėvais) ir savivaldybė (užtikrinti atvirą darbą su jaunimu savivaldybėje, sudaryti galimybes darbuotojams didinti savo kompetencijas, atviro jaunimo centro veiklos plėtra reikalauja ne tik žmogiškųjų, bet ir materialinių išteklių, jaunimo reikalų koordinatorių efektyvus darbas pristatant atviro darbo su jaunimu prasmę ir principus).

Klaipėdos atviros erdvės jaunimo centro darbuotoja Violeta Jokubynaitė pristatė vieną veiklos pavyzdį - Klaipėdos atviros erdvės jaunimo centrą, pateikė jaunimo centro lankytojų

amžiaus, skaičiaus, patalpų ploto statistiką, pristatė jaunimo centro tikslus, veiklas, pasiektus rezultatus, patarė į ką reikėtų orientuotis steigiant naują jaunimo centrą ar erdvę.

VšĮ Elektrėnų kultūros centro direktorius Remigijus Suslavičius pristatė atvirą jaunimo erdvę, veikiančią Elektrėnų kultūros centre. Buvo akcentuota, kad tik įsteigus atvirą jaunimo erdvę ženkliai padidėjo jaunimo lankytojų skaičius Elektrėnų kultūros centre. Jaunimo erdvei buvo skirta kultūros centro patalpa. Laikui bėgant joje atsirado stalo tenisas, kompiuteris, foto tapetai, stalo žaidimai, muzika, arbata ir t.t. Jaunimas organizuoja įvairius renginius, ketvirtadieniais populiarūs kino vakarai. Pasak Remigijaus Suslavičiaus, kiekvienam kultūros centrui svarbu dirbti kartu su jaunimu, padėti jiems, gerinti kultūros centro įvaizdį visuomenėje.

Po pranešimų buvo išklausomi Kėdainių rajono, Birštono ir Vilkaviškio rajono savivaldybių atstovų komentarai:

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Gintaras Rugienius apibūdino, kokia situacija su jaunimu Kėdainių rajone. Po apsilankymo atvirame jaunimo centre „Vartai“ jis suprato, koks turėtų būti jaunimo centras. Kėdainių rajono savivaldybė turi tinkamų patalpų bei yra galimybė ir kultūros centro patalpose įkurti jaunimo centrą ar erdvę.

Birštono savivaldybės merei Nijolei Dirginčienei patiko atviro jaunimo centro „Vartai“ aplankymas, ji gavo atsakymus į iškilusius klausimus. Savivaldybėje yra patalpų, reikia tik paties jaunimo iniciatyvos, kūrybingumo. Birštono savivaldybės jaunimas yra tikrai aktyvus, organizuoja orientacijų varžybas, muges ir kitus renginius, remiasi kitų šalių patirtimi.

Vilkaviškio savivaldybės jaunimo reikalų koordinatore Danguolė Gudeliauskienė minėjo, kad jų savivaldybėje būdingi neformalūs judėjimai, jaunimas prisidėjo statant naują stadioną. Vilkaiviškio savivaldybės atstovė norėtų bendradarbiauti ir su Lenkijos jaunimu.

6. Pranešimai tema „Dirbantys su jaunimu?“ ir „Tarptautinės patirties pavyzdžiai“. Kauno apskrities viešosios bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkė Ugnė Daubaraitė pristatė Kultūros srities pranešimą. Pranešėja papasakojo apie priemonę pritraukti jaunimą į biblioteką – Kauno apskrities viešosios bibliotekos savanorių klubą. Pasidžiaugė šio klubo pasiektais rezultatais ir sėkmės pavyzdžiais (stalo žaidimų popietės, šventinis koncertas „Kai sninga gerumu“ ir kt. renginiai).

Kūno kultūros ir sporto departamento Kūno kultūros ir sporto strategijos skyriaus vyr. specialistė Inga Gerulskienė pristatė Sporto srities pranešimą, kuriame apibūdino departamento veiklą, pasiektus rezultatus, ateities tikslus. Akcentuota sporto nauda jauniems žmonėms ir ateities tikslai įtraukiant visas socialines grupes į sporto veiklą.

Marijampolės moksleivių kūrybos centro direktorė Nijolė Pileckienė pristatė Švietimo srities pranešimą. Jame pabrėžė darbo su jaunimu svarbą švietimo sistemoje, aptarė neformalųjį vaikų

švietimą, apibūdino Marijampolės moksleivių kūrybos centro veiklą, veiklos principus, jo darbuotojus, problemas, su kuriomis tenka susidurti.

Kaišiadorių rajono savivaldybės Jaunimo reikalų koordinatore Živilė Drutienė pristatė Tarptautinės patirties pavyzdžius, kartu aptarė Kaišiadorių rajono atviro darbo su jaunimu sistemą ir ją palygino su Vokietijos, Norvegijos ir Austrijos atvirais jaunimo centrais. Pranešėja teigė, kad galime pasimokyti iš kitų šalių sukauptos ilgametės patirties, įdirbio, sukurtos teisinės, metodinės ir materialinės bazės, jaunimui palankios finansavimo iš biudžeto sistemos.

Po pranešimų buvo išklausomi Marijampolės, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos savivaldybių atstovų komentarai:

Marijampolės savivaldybės vicemeras Sigitas Valančius pritarė Birštono savivaldybės merei Nijolei Dirginčienei, kad savivaldybėje galima rasti patalpų, reikia tik paties jaunimo iniciatyvos, kūrybingumo. Savivaldybėje nėra taip sunku surasti patalpas ir sudaryti galimybes darbuotojams kelti kvalifikaciją, tačiau vicemeras nesuprato apie kokį „teisingą savivaldybių požiūrį“ buvo kalbama viename iš pranešimų. Pasak Sigitos Valančios, šiuo metu Marijampolės savivaldybėje nėra galimybės įkurti jaunimo centro, galbūt ateityje būtų įmanoma pertvarkyti Vaikų dienos centrus.

Kazlų Rūdos savivaldybės atstovas pasidalino informacija apie jaunimo situaciją savivaldybėje. Po šio posėdžio jam tapo aišku, kad jaunimui nereikia naujo remonto, o svarbiausia - šiltas bendravimas.

Kalvarijos savivaldybės administracijos direktorė Vilija Remeikienė pasidžiaugė šiuo JRT posėdžiu ir žadėjo parvežti gerą patirtį į savo savivaldybę. Ją sudomino VšĮ Elektrėnų kultūros centro direktoriaus Remigijaus Suslavičiaus atviro jaunimo erdvės, veikiančios Elektrėnų kultūros centre pristatymas.

Po savivaldybių atstovų komentarų vyko diskusija:

JRT narys Paulius Mieželis išreiškė nuomonę, kad atviras jaunimo centras savivaldybei neatneš gero įvaizdžio, tačiau jis gali pagerinti santykius tarp gyventojų, pritraukti jaunimą. Atviras jaunimo centras yra ne vien išlaidos, o ir nauda savivaldybei, nes ateityje šio centro lankytojai turi galimybę pritraukti naujų investicijų į savivaldybę.

JRT narys Andrius Stasiukynas atkreipė dėmesį, kad darbo su jaunimu rezultatas – mažėjantis nusikalstamumas. Iškeliamas klausimas savivaldybių atstovams - kaip jaunimo nevyriausybinis sektorius galėtų prisidėti prie jaunimo centrų kūrimo? Akcentuota, kad būtina bendradarbiauti su nevyriausybinio sektoriumi.

Klaipėdos atviro erdvės jaunimo centro darbuotoja Violeta Jokubynaitė išreiškė savo nuomonę, kad nevyriausybinių organizacijų yra pakankamai uždaros, jų tikslas yra pritraukti kuo

daugiau narių ir galbūt tik atviros erdvės labiausiai populiarina nevyriausybinių sektoriaus veiklą, todėl jiems reikėtų bendradarbiauti.

Kauno jaunimo reikalų koordinatore Laura Ramanauskaitė – Stašiauskienė pažymėjo, kad svarbiausia yra taikyti kitų patirtį, todėl savivaldybės turėtų atsižvelgti į kitų įdirbi, atkreipti dėmesį į patyrusias nevyriausybines organizacijas.

Kazlų Rūdos savivaldybės atstovas atkreipė dėmesį, kad jaunimo organizacijos tampa politizuotos, todėl jos yra pakankamai uždaros.

JRT pirmininkės pavaduotoja Loreta Senkutė paprieštaravo Kazlų Rūdos savivaldybės atstovui, kad dauguma jaunimo organizacijų yra politizuotos, tik kai kurių organizacijų tikslas gali būti politinis.

JRD direktorius Mindaugas Kuliavas pažymėjo, kad šiame JRT posėdyje pakviesti dalyvauti savivaldybių atstovai, kurie priima sprendimus savivaldybėse. Steigiant atvirus jaunimo centrus ir erdves savivaldybėse nėra problemų dėl laisvų patalpų suradimo, „pasispaudus“ atsirastų ir finansavimas, tačiau didžiausias iššūkis, Mindaugo Kuliavo nuomone, yra jaunimo darbuotojo kvalifikacija. Svarbiausia, kad jis turėtų tinkamą kompetenciją, kad mokėtų dirbti su jaunimu, neužtenka tik formalaus dokumento.

Lietuvos neformaliojo ugdymo asociacijos atstovas Nerijus Kriaučiūnas pritarė JRD direktoriaus Mindaugo Kuliavo nuomonei, kad reikia tinkamos kvalifikacijos žmonių - būtina investuoti į žmones. Pasak Nerijaus Kriaučiūno, Telšiuose mokant 100 jaunimo darbuotojų, kurie kėlė savo kvalifikaciją, galima buvo pastebėti, jog jiems trūksta pasitikėjimo savimi ir ne visi yra tinkamai pasiruošę.

Marijampolės savivaldybės vicemeras Sigitas Valančius pabrėžė, kad jaunimo reikalų koordinatorių atlyginimai mažėja, nes savivaldybėse mažėja finansavimas.

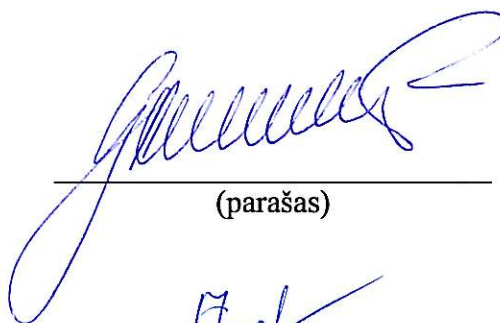
JRD direktoriaus pavaduotojas Juozas Meldžiukas Marijampolės savivaldybės vicemerui atsakė, kad ne tik vaikų ir jaunimo teisių apsauga yra valstybės perduota funkcija savivaldybei, už kurios priežiūrą ir vykdymą yra mokamas atlyginimas jaunimo reikalų koordinatoriui. Vietos savivaldos įstatyme reglamentuota, kad savivaldybė turi ir daugelį savarankiškų funkcijų, iš kurių viena yra būtent ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformalaus švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas, todėl neformalus ugdymas yra ne tik jaunimo reikalų koordinatoriaus, bet ir mūsų visų rūpestis. Žmogus, kuris nori daryti pokyčius, suras nors vieną priežastį įsteigti atvirą jaunimo centrą ar erdvę. Savivaldybėse trūksta tik pozityvaus požiūrio ir mąstymo, nes yra daugybė galimybių gauti finansavimą. Svarbiausia priimti sprendimą, kad tikrai reikia atviro jaunimo centro ar erdvės. Nereikia kurti papildomų etatų, užtenka tik tapti sertifikuotu jaunimo darbuotoju.

VšĮ „Actio Catholica Patria“ vadovė Rita Škriadaitė pabrėžė, kad kiekvienas jaunas žmogus yra vertingas. Jos nuomone, valdžia kartais klysta manydama, kad reikia stengtis tik dėl motyvuotų jaunuolių.

7. Posėdžio apibendrinimas. JRT pirmininkė Aistė Gaučytė padėkojo visiems susirinkusiems už dalyvavimą išvažiuojamajame posėdyje, už pranešimų pristatymą, pateiktus komentarus ir diskusiją. Tikimasi, kad šis posėdis turės naudos ir jo dalyviai galės parvežti gerosios patirties pavyzdžius į savo savivaldybes.

JRT pirmininkės pavaduotoja Loreta Senkutė akcentavo, kad kalbant apie atvirus jaunimo centrus bei erdves, galima būtų išskirti tris svarbiausius žodžius: atviras, prieinamas ir savanoriškas.

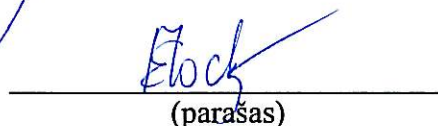
Posėdžio pirmininkas

Aistė Gaučytė

(parašas)

Posėdžio sekretorius

Evelina Mockutė

(parašas)